

Andersom denken, andersom doen

Sjoerd C. Hania heeft 40 jaar in het bedrijfsleven gewerkt. Sinds 2008, ongeveer tegelijkertijd met het ontstaan van de economische crisis, is hij zich gaan afvragen hoe het mogelijk is dat Nederland in een opeenstapeling van crisissen terecht is gekomen. Zowel in de business als aan de sociale kant van de samenleving, en ook aan de politiek bestuurlijke kant is hij actief geworden. Hij is een groot voorstander van vernieuwing. Maar dat zal vooral gedragen en geïnitieerd moeten worden door het politiek bestuur in samenwerking met nieuwe business innovators. Sjoerd: 'Over het algemeen hoor je overal het woord innovatie langskomen, behalve in het politiek bestuur. Daar verbaas ik mij over. Tijdens de afgelopen zes jaar heb ik honderden mensen en netwerken ontmoet. Veel van die mensen ben ik aan het verbinden met elkaar. Ik heb een visie ontwikkeld, maar de meeste mensen reageren daar sceptisch op en vinden dat ik te snel ga. Maar ooit krijgt een pionier misschien toch gelijk?'

Sjoerd is nu aan het verbinden en aan het ontdekken op veel vlakken waar hij iets kan betekenen. Veenendaal is een mooie testcase om die visie uit te dragen. Want in Veenendaal kan er veel gebeuren, met name in het centrum bij de Brouwerspoort. Daar staan allerlei panden leeg zonder doeltreffende invulling. Er gebeuren geen of heel traag zichtbare dingen in de stad. Het is al bijna twee jaar geleden dat de Koningin in Veenendaal de laatste Koninginnedag vierde maar de schuttingen staan er nog steeds.

'Veenendaal is eigenlijk een halve spookstad met zandgrachten.'

De ICT Campus komt in het gebouw van de Golf, net achter de McDonald's, in Veenendaal. Sjoerd: 'Dat is goed en dat moet ICT Valley vooral doen. Het is het invullen van leegstaand onroerend goed en daar ben ik groot voorstander van. Alleen vraag ik mij af of je alle leegstaande panden in het centrum van Veenendaal kunt invullen.'

Tien jaar geleden besloot Veenendaal te bouwen in de veronderstelling dat de panden snel gevuld zouden worden. De grote warenhuizen en winkels zouden vanzelf komen als de vierkante meters er waren. En dat terwijl er al tientallen jaren boeken werden geschreven over het feit dat winkelen steeds meer zou toespitsen op het internet. Eigenlijk was jaren geleden alles al bekend en toch besloot Veenendaal om meer panden te bouwen. Toen kwam de economische crisis en gaf iedereen die de schuld.

Creativiteit stimuleren

Sjoerd kwam in aanraking met vele mensen en netwerken. Met hen overlegde hij dat het beter is om eerst de invulling van een gebouw te bespreken en daarna pas het bouwen te starten. Toen heeft hij contact gezocht met de eigenaren van die panden. Nu is een kleine groep ondernemende Veenendalers onder de Naam B6-Company met AM/BAM en Bouwfonds/Rabobank en gemeente in gesprek om vanuit gebruik-denken invulling te krijgen voor o.a. Tricotage, de Stempel etc. Met, ook een Veenendaler, Evert-Jan van Hasselt van Dolfijn advies en studenten van universiteiten en hogescholen, zijn er nu bijeenkomsten georganiseerd. Evert-Jan en Sjoerd zijn de mede grondleggers van het ZP-Valley netwerk.

Voor de invulling van gebouwen ziet Sjoerd ook een mooi doel, met hoogste prioriteit, voor onderwijs. 'Wat nog veel interessanter is, zijn de ontwikkelingen op het gebied van onderwijs. Het ouderwetse beeld is dat je naar school gaat en je doet wat de juf of meester jou zegt. Eigenlijk leer je daarmee alleen maar wat er in het verleden al gebeurd is. Innovatie is een gevolg van creativiteit. Maar creativiteit wordt bij jonge kinderen al vroeg in de kiem gesmoord.' Om die creativiteit te stimuleren moet je volgens Sjoerd juist het tegenovergestelde doen.

'Creativiteit wordt bij jonge kinderen al vroeg in de kiem gesmoord.'

Momenteel gebeurt dat ook steeds meer. Er ontstaan steeds meer stromingen van onderwijs waar eigenlijk omgekeerd onderwijs wordt gegeven en creativiteit veel meer wordt gestimuleerd en gemotiveerd. Die scholen zijn voornamelijk gericht op talentontwikkeling. De activiteiten van Operation Education zijn daar een mooi voorbeeld van. Deskundigen van dat netwerk komen regelmatig naar Veenendaal om plannen te maken.

Dynamiek

Heel Veenendaal zou eigenlijk een campus moeten zijn. Eén gebouw kan heel goed dienen als facilitair gebouw van de campus. Verder moeten we gebruik maken van alle mogelijkheden die Veenendaal te bieden heeft.

Bijvoorbeeld poppodium Escape op de J.G. Sandbrinkstraat. Het staat leeg en niemand weet een goede bestemming voor het gebouw. 'Ik zou er een Seats2Meet van maken, een plek om mensen te ontmoeten en te netwerken. Escape is daar een perfecte plek voor vanwege de ligging. Daar willen studenten zitten, want daar is de dynamiek en willen ze echt wat leren. Maak, na de lagere schooltijd in de wijken, het centrum van Veenendaal voor de tiener boeiend en bloeiend met nieuw MBO/HBO onderwijs. Na het werk willen ze gewoon een biertje kunnen drinken en dat kan bij de cafés die ernaast staan', vertelt Sjoerd. Volgens hem trekken studenten in Nederland weg uit de dorpen en richting de grote steden. Dat heet urbanisatie. Zij gaan naar de steden vanwege de gezelligheid en dynamiek. Creëer een volledige mini-grote-stad van Veenendaal. 'Klein is het nieuwe groot' is een slogan van de Triodos bank. We moeten nu handelen nu Veenendaal bezig is haar centrumplannen waar te maken.

'Na het werk willen studenten gewoon een biertje kunnen drinken.'

Sjoerd: 'Als je een Seats2Meet creëert in Escape voor de groeiende groep ZZP'ers, kunnen studenten daar ook gebruik van maken. De gemeente is bezig om bij alle ruimtes meer sociaal ondernemerschap toe te laten. De Escape staat leeg, de Lampegiet is alleen 's avonds gevuld, de Muzen staat leeg en in de Cultuurfabriek willen ze ruimtes verhuren. Als je andersom gaat denken, waarom zou je dan niet de colleges Maatschappijleer in het gemeentehuis laten plaatsvinden? Waarom moet dat in een traditioneel schoolgebouw? Ik ben een voorstander van multifunctioneel gebruik van alle ruimtes. Als er goede docenten met meesterschaptitels of een bekende professor aan het woord komt in de Lampegiet, kunnen studenten met hun smartphones er snel achterkomen wie waar wanneer is. Als dat past in de uitdaging van hun ontwikkeltraject zit die zaal zo vol met 500 geïnteresseerde studenten. Mijn visie is dat je wel een ICT Campus mag creëren, maar doe dat in het centrum. Je hebt daar de vernieuwing die al is ontstaan en maak dat reëel.' Op die manier kun je dus van heel Veenendaal een campus maken. Daar doe je de horeca een plezier mee, creëer je dynamiek

in het centrum en je speelt in op de tijdsgeest van dit moment. Na het leren komt werken en volgens Sjoerd werkt dat hetzelfde. Er is een nieuw ondernemerschap aan het ontstaan. Sjoerd ziet de aansluiting van Seats2Learn via Seats2Meet naar Seats2Work. Die aansluiting is ook nodig met het wegvallen van de traditionele instituties zoals het arbeidsbureau. Ook hiervoor weer een mooi voorbeeld met het nieuwe win-win-cafe van Ria Brinkhuis in de Scheepjeshof bij NInnovators. Een proces van leren via ontmoeten naar werken, wellicht zelfs wel een leven-lang-leren.

Met tientallen deskundigen uit het bedrijfsleven en ook politieke partijen heeft Sjoerd de afgelopen maanden al expeditie rondjes in Veenendaal gewandeld. Een landelijke politicus gaf aan dat voor dit soort ideeën en projecten er miljoenen euro's in Brussel beschikbaar zijn en dat geld aangevuld met de financiële mogelijkheden van de gemeente maakt van geld dus geen probleem. Wat zou het mooi en wenselijk zijn als deze plannen bij de nieuwe collegevorming mee worden genomen.

'Financieel barrières hoeven er op voorhand niet te zijn.'

Een betere weg

De samenleving verandert en steden streven naar steeds meer dynamiek. Hoe mooi zou het zijn als Veenendaal een voortrekker wordt in onze samenleving? Per locatie moet je opnieuw kijken hoe je het gevuld krijgt. Daar horen andere business modellen bij. Als Nederland uit de crisis komt, gaan we niet over tot de orde van de dag. Er is een bredere crisis aan de hand waar de maatschappij zich op moet instellen. De politiek wordt geacht voortrekker te zijn daarin. In de tijdsgeest van nu verandert dat totaal. Je kunt het wel tegenhouden en dat heeft volgens Sjoerd geen enkele zin.

'Niet iedereen zal het eens zijn met deze visie, maar het is aan het gebeuren en we kunnen er niet omheen. Ik gebruik graag als voorbeeld de A12 tussen Arnhem en Utrecht. Dat was een tweebaansweg die tijdens de verbreding altijd goed bereikbaar bleef, ook al werden er bruggen of tunnels gebouwd. Het verkeer kon altijd blijven rijden. Soms gebeurde het dat een stuk ineens klaar was en dan reed je daar langs en besepte je pas later dat het stuk klaar was. Je had het eigenlijk niet door. Dat is wat er aan de hand is. Het oude moet doorgaan, want er moet gewoon doorgewerkt worden. Maar realiseer dat er anderen bezig zijn om een nieuwe weg neer te leggen, een betere weg. Er vindt verandering en vernieuwing plaats. Laat het gebeuren en zoek de verbinding in de samenleving. Ga het niet tegenhouden, want die weg komt toch wel. Uiteindelijk kom je er met elkaar beter uit.'

Dit is de visie van Sjoerd op onderwijs, werk en bouwen. Hij gaat binnen zijn kringen en alle netwerken volop verder met het aandragen van andere visies met andere thema's zoals zorg, welzijn en politiek/bestuurlijke innovatie.

Auteur: Jonie Koudijs van One4Marketing.

Dit artikel wordt geplaatst op de site van: ICT Valley, Food Valley en Bedrijvenkring Veenendaal